د ارادې د ملي ورځپاڼې کارکوونکي
ټولو مسلمانو وروڼو ته د روژې د
مبارکې میاشتې د راتګ مبارکي وایي

DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

شماره : ۴

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ . ش

سال هفتم - دور دوم ، شمارهٔ چهارم - شمارهٔ مسلسل ۱۰۲۸ - چهار شنبه ۲۱ سنبله ۱۳۸۶ ، ۲۹ شعبان المعظم ۱۴۲۸ ، 12 September, 2007

PROPERTY OF ACKU

بی امنیتی مدهش درشهرهات

در گردهمایی که در این اواخر در مسجد جامع مرکزی شهر هرات برگزار گردیده بود، صدها تن از مردم، به همراه شماری از استادان پوهنتون، تاجران، صنعتکاران و روحانیون حضور داشتند.

اخیراً گزارش های متعددی از اختطاف، قتل و دزدی های مسلحانه در شهر هرات منتشر می شود. مقامات محلی می گویند ریشهٔ بیشتر این حادثه ها، در دشمنی های شخصی است

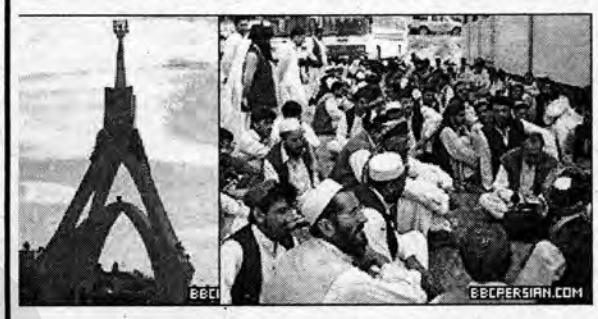

و پولیس، کنترول اوضاع را در دست ندارد.

عبدالرحیم آثمی از سخنرانان این گردهمایی گفت: "طی یک

امریکا باید عساکرش را از عراق خارج نماید

دموکرات ها در ولسی جرگه امریکا به قومندان نظامی این کشور در عراق گفته اند که استراتیژی نظامی او در عراق در حال شکست است.سناتورهای بلندپایهٔ حزب دموکرات امریکا که مصمم به شرکت در رقابت های انتخاباتی ریاست جمهوری امریکا هستند، اظهارات و سیاست های جنرال دیوید پتریوس را به چالش گرفته اند.

جنرال دیوید پتریوس روز سه شنبه، ۱۱ سپتمبر برای دومین روز

متوالی از سوی سناتورهای دموکرات و جمهوری خواه در مورد استراتیژی های نظامی خود در عراق مورد سوال قرار گرفت. ص۲

انفجار در خط لولهٔ گاز صادراتی ایران به ترکیه

گزارش شده که انفجاری در خط لولهٔ گاز صادراتی ایران به ترکیه رخ داده و انتقال گاز به ترکیه متوقف شده است.

این انفجار در نزدیکی مرز ایران در داخل خاک ترکیه رخ داده است.

دلیل این انفجار روشن نیست اما مقامات ترک گفته اند که سرگرم ترمیم بخش آسیب دیده هستند و تا یک روز دیگر انتقال گاز از سر گرفته می شود. در سال گذشته نیز انفجارهای مشابهی در خط لولهٔ انتقال گاز ایران به

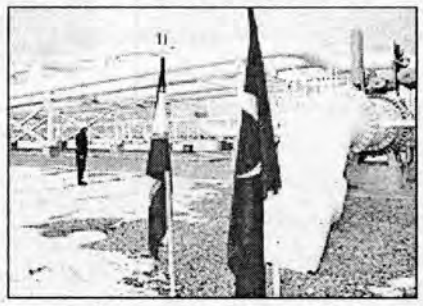

ترکیه در خاک ترکیه رخ داد که مسوولان ترک این انفجارها را به خرابکاری چریک های حزب کارگران کردستان(پ، ک، ک)نسبت دادند. چریک های کرد در منطقه های مرزی ایران و ترکیه فعالیت می کنند و هر دو کشور نسبت به فعالیت این گروه ها حساس اند و در مواردی به مواضع این گروه حمله نیز کرده اند.

ص۴

دویدن سبب سلامت بدن

دوازده دلیل خوب برای دویدن

با اطمینان از اینکه قلبی سالم دارید، بدوید. بنابر این قبل از شروع، اجازه دهید قلب شمارا یک داکتر متخصص معاینه کند و اجازه دویدن را به شما بدهد.

۱- *بهبود فعالیت فکری :* آرام بدوید تا مغز شما همراه با خون بیشتر ، اکسیجن بیشتری دریافت کند .

- گردش خون شما بیشتر و انتقال اکسیجن جذب شده از شش هایتان به تمام بدن تسهیل گردد.
- فعالیت ذهنی و فکری شما بهبود یابد .

توجه : ۵ دقیقهٔ اول ص۳

د دولت ۷۰ طالبانو خبرې اترې

تېره ورځ د طالبانو ویاند قاري یوسف احمدي رسنیو ته ویلي و چې دوی د افغانستان له دولت سره خبرو اترو ته تیار دی، مونږ په دې هکله چې د طالبانو دا وړاندیز د افغانستان په روان وضعیت څه اغیز لرلی شي د نظر له یو شمیر څښتنانو او پوهانو سره مو مرکه کړې دا چې دوی په دې هکله څه نظرونه او وړاندیزونه او چا ته یې لرې په لنډ ډول تاسو ته وړاندې کوو.

س: استاد پوهیالي شفیق وردک لکه څنګه چې تاسې خبر یاست طالبانو ویلي چې مونږ له دولت سره په هره کچه خبرو اترو ته چمتو یو.

ځ: زما په نظر خبرې اترې د جګړې په پرتله ډیرې ګټورې دي، کاشکې دغه خبرې شپږ کاله وړاندې له طالبانو سره شوې وای چې زمونږ د بې ګناه خلکو له وژنو مخه لا پخوا نیول شوې وای، خو اوس هم لا وختي دی که اوس هم دواړه لورې په پوره صداقت سره په دغو خبرو کې برخه واخلي د افغانستان روانې ستونزې به ډیر ژر حل شي.

پ: که دغه خبرې په ښه توګه پای ته ورسیږي نو ستاسې په اند د افغانستان په چارو کې به کوم د پام وړ بدلون راشي؟

ج: طبعا که دغه خبرې په ښه توګه پای ته ورسیږي نو په هېواد کې به سوله او امنیت راشي او هیواد به د پرمختګ په لوري ګامونه پورته کړي.

څښتنې کړی په دولت کې شته چې له بده مرغه له طالبانو سره د خبرو اترو پرځای جګړه غوره بولي او د خپلو شخصي ګټو په خاطر به د طالبانو له راتګ سره مخالفت وښيي.

خو دولت ته په کار ده چې دا ډول غوښتنو ته غاړه کېږدي او د ملت غوښتنې ومني او د ملت غوښتنه روغه جوړه ده، د ملت غوښتنه د وژنو مخنیوی دی او د امنیت ټینګول دي.

سیاسي روغه د څه ترلاسه کولو او څه له لاسه ورکولو ته وایي، نو کیدای شي په دغه روغه جوړه کې به دواړه خواوې څه له لاسه ورکوي او یو څه به لاسته راوړي.

نو زما غوښتنه د دواړو لوریو څخه داده چې په خپلو کې سره کینې او په داسې یوه لاره مشوره سره وکړي چې د ملت په خیر وي.

روښانه شوی نه دی

استاد پوهیالي شفیق وردک

زما پیغام او زما غږ پر دواړو لوریو دا دی چې مونږ درې لسیزې جګړې وکړې، درې لسیزې ووژل شوو، نور دې مورې او زمورې ولس له خپلو ګټو څخه نه قربانوي مورې دې پریږدي، چې په سوله او امن کې ژوند وکړو.

سوله او امن د ټولو افغانانو په ګټه دی

۴ مخ

سرمقاله

شرایط خصومت آمیز بین افغانستان و پاکستان به نفع هیچ کدام نیست

در شرایط کنونی، ایجاد ثبات در پاکستان تا حد زیادی وابستگی به چگونه گی روابط این کشور با افغانستان دارد. اما ثبات در افغانستان تا یک حد قابل ملاحظه یی به نوع روابط افغانستان با کشور های همسایه بخصوص پاکستان ارتباط دارد. معضلهٔ سرحدی موجود میان افغانستان و پاکستان از اساسی ترین معضله هابین دوکشوراست .

این معضله خیلی حساس و بغرنج است که هیچ حکومت به تنهایی نمی تواند در مورد حل آن تصمیم اتخاذ نماید.

جای شک نیست که ایجاد خط دیورند باعث شد تا قبایل محاور در امتداد آن که قرن ها بدون همچو مانعی زنده گی نموده بودند،

ص۳

افغانستان او اتومي انرژي

د افغانستان د اتومي انرژۍ د فعالیتونو د مسوول ښاغلي ډاکتر عبدالملک سره مو مرکه کړې ده

پ: که د افغانستان د اتومي انرژۍ د اداري په اړه معلومات راکړئ چې دغه اداره څه وخت په افغانستان کې منځ ته راغله؟

ځ: کله چې په ۱۹۵۷ کال کې دنړیوالې اتومي انرژۍ اداره منځ ته راغله نو افغانستان اوم هېواد و چې د دغې اداري غړیتوب یې تر لاسه کړ. دا د ویاړ ځای دی چې په هغه وخت کې داسې وطندوسته او پوه خلک مونږ درلودل چې دوی د اتومي انرژۍ په اړه فکر کاوه او د سوله ییزې اتومي انرژۍ

۲ مخ

اعلان فاتحه

حاجي میاجان پلار، حاجي محمدشریف، حاجي احمداو محمود وروڼه ، حاجي محمدنیکه، حیات الله جمعه ګل، خان محمد ،محیب،نقیب الله او د سیدجماالدین د دارالمعلمین استاد عبیدالله، انجینیرعزیزالله، حاجي سمیع الله او عتیق الله د کاکا زامن ، حاجي شمس الحق او نورالحق د توپي زامن ،انظر ماما ، شیرشاه اوریاخیل او په پارلمان کې وکیل انجنیرافضل احمدزي باجه ګان ،دولسي جرګې وکیل ډاکترغلام فاروق میرښی او انورخان اوریا خیل نړدې دوستان دالحاج محمدفاروق د مړینې له املې چې جنازه یې پخوا په لغمان کې خپل پلرنی هدېره کې خاوروته سپارل شوی دوستانو ته خبر ورکول کېږي چې د نارینه وو فاتحه د سنبلې په دوه وېشتمه نېټه د پنجشنبې په ورځ له یوه نیمې بجې څخه تر دری نیمو بجو پورې د عیدګاه په جومات کې اخبستل کېږي.

روح دې شاد وي.

انا لله و انا الیه راجعون

افغانستان او اتومي ...

انرژی په شتون کي يې دافغانستان ښيګڼې لېدلې، او دا فکر ور سره و چې افغانستان د همدې اتومي انرژی په لرلو سره ډېرو لوړو اهدافو ته رسېږي د دوی دهمدې هڅو په پايله کې افغانستان د نړۍ اووم هېواد شو چې د نړيوالې اتومي انرژی غړيتوب يې تر لاسه کړ.

دافغانستان داتومي انرژی مرکز د ساينس پوهنځي د فزيک په ديپارټمنټ کې دی او د لومړي ځل لپاره د دغې اداري مشری پروفيسور عبدالغفار کاکړ په غاړه واخيسته چې مونږ د هغه شاګردان يو او دهغه په شاګردۍ و يار و.

دستګاه اتومی ايران

پ له اتومي انرژی څخه ګټواړي اتوم بم مطلب دی که نورې ښيګڼې هم لري؟

څ: اتومي انرژی په بشپړه توګه د اتوم بم نه دی بلکې نورې سوله ييزې ښيګڼې هم لري .يو عالم وايي که چېرې يو انسان له چاڼې څخه سوله ييزه ګټه واخلي ، نو کېدای شي ډېرې ښيګڼې ولري ،خو که غلط کار ترې وا خيستل شي نو يو څوک پرې تېپي اويا مړ کولای هم شي مونږ چې کومه اتومي انرژی يادوو هغه د سوله ييزو مقاصدو له پاره دهغې کارونه دی لکه د طب او درملنې ، تکنالوجی ، تخنيک ، له ځمکې څخه ډاوبو د رااېستلو اود برېښنا د توليد په برخو کې سالمه ګټه اخيستنه او کارول دا بايد ووايو په يوويشتمه پېړۍ کې لـه اتـومي انـرژی پرتـه د هېـواد پرمختګ نا شونی دی.

پ کـه د ډېلګې په ډول وواياست چې په سوله ييز ډول لـه اتـومي انـرژی څخه په کومو برخو کې څه ډول ګټه اخيستلای شو؟

څ: د طبابت په برخه کې د سرطاني ناروغيو له پېژندنې سربېره، مونږ کولای شو به همدې برخه کې لـه کلويز ميډيسن يا هستوي وړانګو څخه ګټه واخلو ، يعنې دغه راډيو ايزوتوپو نه ناروغ ته پيچکاري کوو په دغه انسان کې چې څومره ناروغي موجودي وي تشخيصولای يې شو همدا راز د کرنې په برخو کې کولای شو چې له هغه نه په ګټه اخيستنه سره د بوټو جنسيت ته تغيير ورکړو او يا د ميوو جنسيت ته .ډېلګې په ډول که د منو رنګ يا جنسيت خراب وي مونږ کولای شو چې د اساسي شعاع په ورکولو سره پرته له دې چې د هغه په کيفيت کې بدلون راشي ډېر ښه والی پکې راولو، همدا اوس د نړۍ ډېر هېوادونه لکه افريقا او نور چې د ميوو او سبزيجاتو کيفيت يې ډېر خراب و ، له اتومي انرژی څخه په ګټه اخيستلو سره يې د خپلو ميوو کيفيت ډېر اوچت کړی دی .خو دا هله شوني کېدای شي چې د اتومي انرژی په برخه کې دکرنې مسوولين يا د دې مسلک خلک د اتومي انرژی پوره ترينينګ وکړي او هغه تجربې چې په نړۍ کې ځيني ګټه اخيستل کېږي ، هغوی ته هم ور وښودل شي همدارنګه له دې تخنيک څخه د مايننو د کشفولو په برخه کې کار اخيستل کېدای شي ،او دغه راز له دې انرژی څخه په هوايي ډګرونو کې د الوتکو د الوتنې پر مهال چې کومې معاينې په نړۍ کې تر سره کېږی ، ډېرې يې له همدغې انرژی نه په ګټه اخيستنې سره ترسره کېږي چې مونږ کولای شو د الوتکې په ماشينونو کې د دې شعاع په تېرولو سره په الوتکه کې هر ډول عوارض حتی ډېر وړو کې عوارض په ډېر دقيقه توګه پيدا کړو.

په همدې ډول کولای شو د اتومي انرژی په مرسته د چاپېريال د ککړتيا په مخنيوي کې هم ګټه واخلو. همدا اوس په هوا کې ځينې وړې ذرې او ګازات خپاره دي چې مو نږ يې دانرژی په مرسته تصفيه کولای شو او يا هغه شعاعوي چې له بهرنيو هېوادو څخه هېواد ته را ننوځي د دې مرکز په شتون کې يې پېژندلای او معلومولای شو چې دا کوم ډول شعاع ده. همدارنګه کوم مالونه چې ګمرک ته راځي کولای شو ددې مرکز په لرلو سره و پوهېږو چې په دغو موادو کې راډيو اکتيف مواد وجود لري که کنه؟ دغه راز په سلګونو نورکارونه دي چې د اتومي انرژی په وسيله يې تر سره کولای شو

پ کـه د دې اداري د فعاليـت پـه هکلـه معلومات راکړئ چې مخکې يې کوم کارونه کړي دي او اوس کوم فعاليتونه لري؟

څ: اصلاً خو د اتومي انرژی اداره په هغه بڼه چې نبايي تر اوسه پوری د يوې خپلواکې اداري په بڼه مينځ ته نه ده راغلې او يوازې د ساينس د پوهنځي مشريا د ډيپارټمنټ مشر به د دغې اداري مشري کوله، د اتومي انرژی اداري د يوې خپلواکې اداري په نوم کوم رييس نه درلود په هغه وخت کې د دغې اداري فعاليت داو چې د اتومي انرژی په برخه کې هغو زده کوونکو ته چې برسونه ورته راتلل هغوی ته يې ترينينګ ورکاوه هغوی ته به کتابونه ورکول کېدل او په هغه وخت کې د اتومي انرژی لويه لاسته راوړنه د نړيوالې اتومي انرژی د آژانس له خوا د کوبالټ ۶۰ په نوم د يوې دستګاه نصبول وو او د دې دستګاه ترڅنګ د دې مرکز د کار پوهانو راتلل او مونږ ته ترينينګ راکول وو . د دې دستګاه په مرسته به مونږ د سرطاني ناروغيو پېژندنه او درملنه کوله . خو په هيواد کې د اوږد مهالو جګړو له املې دغه هر څه له مينځه لاړل خو په دغه دوره کې موهم د نړيوالې اتومي انرژی د آژانس غړيتوب درلود خو د تخنيکي همکاريو اړيکې مو سره نه درلودې. خو په ۲۰۰۴ کال کې کله چې دغه اداره دعامې روغتيا د وزارت په چوکاټ کې بېرته له سره جوړ شوه کله مو چې نړيوال اتومي آژانس ته دهمکاريو مکتوب واستاوه نوهغوی يې ډېر ښه هر کلی کړ.

نو مونږ په خپلولومړنيو کارونو پيل وکړ خو خله د نړيوالې اتومي انرژی مرکز ته لاړو او راغلو او هغه پخوانی ټينګې اړيکې مو يو خل بيا را ژوندی او کلکې شوې.

او سږ کال مو وکولای شول چې له نړيوالې اتومي انرژی څخه دولس پروژې په لاس راوړو چې له ۲۰۰۸ څخه تر ۲۰۱۱ کال پورې به په افغانستان کې تطبيق شي او مونږ هيله لرو چې زمونږ دغه پروژه پلي کېږي او دغه راز د اتومي انرژی په ځانګه کې يوشمير کسان له هيواد څخه بهرد زده کړې له پاره ليږو.

دستګاه اتومی ايران

پ د افغانستان بيا رغونې له پاره چې په بېلا بېلو برخو کې د نړيوالو له خوا تر سره کېږي په خانګړي توګه دغې مهمې برخې ته په کې کومه پاملرنه شوې ده که څنګه؟

څ: په دې اړوند بايد ووايم چې نړيوالو تر اوسه د افغانستان داتومي انرژی اداري د فعالولو له پاره مرسته نه ده کړې او کومه لېوالتيا هم ورسره نه لري. خو له مونږ سره يې د محصلينو د ترينينګ او د تخنيکي سامان الاتو په برابرولو کې بشپړ چمتوالی ښودلی دی.

زمونږ ستونزه اوس يوازې د دغې اداري د خپلواکی او د هغه د پرسونل له پاره د هر ډول امکاناتوبرابرول دي. چې دولت بايد په دې هکله پوره پاملرنه وکړي. همدا اوس له دولـسو وزارتونـو څخه يـو يـو استازی مونږ ته راپېژندل شويدی چې په لومړی سر کې بايد دغه کسان په رسميت وپېژندل شي.

پ تاسې په راتلونکې کې له دغه اداري څخه د اتوم، بم په جوړولو کې هم ګټه اخلئ کنه؟

څ: په هيڅ ډول مونږ داسې پلان نه لرو چې له اتومي انرژی څخه د بشريت د تباهی له پاره کارواخلو. زمونږ هدف يوازې له دې انرژی څخه په سوله ييزه توګه ګټه اخيستنه ده لکه چې همدا اوس په ټوله نړۍ کې ورځنې اخلي

پ: په راتلونکې کې نور څه پلانونه تر لاس لاندې لرئ؟

څ: که له اتومي انرژی سره د افغانستان ددولت همکاري او د نړيوال اتومي آژانس مرستې دوام ولري نو مونږ به ډېر ژر د پرمختګ په درشل کې خپلو اهدافو ته ورسېږو. او افغانستان به پرمختللو تکنالوجی سمبال کړو.

د کډوالو د راستېندولپاره مو بشپړ تياری نېولی

د کډوالو د راستېندونکو چارو وزارت سلا کار شجاع الدين شجاع د ارادي ورځپاڼې سره په خانګړې مرکه کې وويل چې د پاکستان او ايران څخه د راستنو شويو کډوالو له پاره يې پوره تاييداوې نېولې دي ،هغه وويل چې اوس مو د کډوالو له پاره په خپلو ولايتونو کې دښارګوټو دجوړولو لپاره خمکې تثبيت کړې دي او نړيوال هم له دوی سره د سرېناه په جوړولو کې د مرستې چمتو والی ښودلی.

بـاغلی شجاع الدين شجاع د کډوالو د چارو وزارت سلاکار

هغه تېر ژمی ته په اشاره سره وويل چې په تېر ژمي کې کډوال په آزاده فضا او ډېر بد حالت کې دژوند شپې ورځې سبا کولې. نو د سړ کال له پاره موکوم کسان چې د کابل ولايت وسيدونکي وو د کابل شمال د باريک آب سيمې ته وليږدول او هلته مو هغوی ته د خمکې په ويش او د کورونو په جوړولو پيل کړې دي چې دغه کډوال نور د بې کورۍ له ستونزو څخه خلاص دي. په نورو ولايتونو کې هم کوښښ کوو چې دغه بهير پلی کړو او دولس مشره فرمان له مخې چې هر چاته بايد په خپلو ولايتونو کې خمکه و ويشل شي هغوی ته په خپلو مربوطه ولايتونو کې د خمکې ويشلو پروګرام پيلوو .که په کوم ولايت کې دولتي خمکې موجودې نه وي نو د همدې فرمان له مخې هغوی ته د ګاونډي ولايت د کډوالوپه ښار ګوټي کې خای ورکول کېږي

دی وايي چې مونږ د هېواد په ۱۵ ولايتونو کې د ښـار ګوټـو د جوړولـو اعـلان کـړی اودنومورو ښارګوټود جوړونې پرسرد ساختماني شرکتونوله مسوولينوسره موخبرې هم کړې او په نـړۍ د وخټونـو کـې بـه مـونږ پـه ۱۵ نوروولايتونوکې هم د کډوالو د راستنېدو لپاره لازمې اسانتياوې او زمينې برابرې کړو.

همدا رنګه جنوب غرب حوزې ته کوم کډوال چې له ايران او پاکستان څخه راستانه شوي دي دهغوی دستونزوحل د هغه ګډ پلا وي په غونډه کې چې د نړيوالې ټولنې له استازواو دولتي چارواکو څخه جوړ دي او په دې هکله يې چارې ورته سپارل شوي وو، وځېرل شو او پربکړه وشوه چې د دغه ګډ کمپاين مشري به IOM يا UNHCR.. کـوي چـې لـه دې سره ۵.۷ ميليونه ډالره بودجه د نړيوالو سازمانونو له خوا د IOM په واک کې ورکړل شوې ده او د IOM موسسه همدا اوس عملاً په دغه حوزه کې په کډوالو باندې د خوراکي توکو د وېش او د سرپناه د جوړولو په برخه کې مرسته کوي

دی وايي چې د اوس مهال لپاره په پاکستان او ايران کې پر کډوالو د وتلو کوم فشار نشته د پاکستان د جلوزو کمپ د کډوالو د پاتې کېدو وخت تر پسرلي پورې اوږده شوې ده او په پاکستان کې هغه کسان چې راجسټرشوي دي ،کولای شي تر ۲۰۰۹ کال پورې پاتې شي خو دی وايي چې يوازې د ايران له خوا اندېښنه لري هغه داچې د ايران هېواد ځيني سيمې ممنوع اعلان کړي دي چې کېدای شي د سړ کال د تلې په ميانشت کې په دغو سيمو کې پر افغان کډوالو فشار راوړل شي .تر څو د دغه سيمو پر ښودوته اړشي د ده په ويناد سږميلادي کال له پيله دروان سپتمبر تر لومړۍ نېټې پورې له ايران او پاکستان څخه د راغلو کډوالو شمېر ۳۳۳۴۷۶ تنو ته رسېږي او د کډوالو د خپلې خوښې د راستنېدو بهير اوس هم روان دي

په همدې حال کې يو شمېر راستانه شويو کډوالوددې ترڅنګ چې خپل هېواد ته له راتلو څخه خوښي څرګندوي، له دولت څخه غواړي چې دوی ته دژوند لازمې اسانتياوې او د کار زمينه برابرکړي

هجرت ګل چې د کابل ولايت د قره باغ ولسوالی اوسيدونکي دي وايي چې دوی يوولس کاله دمخه پاکستان هېواد ته هجرت کړي وو او هلته د قالين اوبدلو په چارو بوخت وو او د خپل عيال نفقه يې له همدې لارې پيدا کوله او اوس په خپله خوښه ببرته خپل هېواد ته راستون شوی دی. دی زياتوي چې زمونږ سره تراوسه پورې د UNHCR له خوا د کورنۍ د هر غړي په سر د ۵۰۰۰ افغانيوپه اندازه نقدي مرسته شوې ده خو دی وايي چې په قره باغ کې خمکه لري مګر کوربې ويجاړ شوی دی او هېڅ نه لري.

دی له دولت او نړيوالو څخه غوښتنه کوي چې د راستنو شويو کډوالو سره دې هر اړخيزې مرستې وکړي، تر څو دوی هم وکولای شي دخپل هېواد په بيارغونه کې پوره ونډه واخلي. د کډوالو او راستنېدونکو چارو وزارت د سلاکار ښاغلي شجاع د وينا له مخې له راستانه شويو کډوالو سر ببره، اوس مهال په ايران کې ۹۶۰ زره او په پاکستان کې ۲۸ لکه افغانان راجسټر شوي دي او هغه کسان چې راجسټر نه دي او په دغه دواړو هيوادونو کې ميشت دي د هغوی شمېره لا نه ده معلومه

امريکا بايد عساکرش ...

سناتور جوزف بايدن در سخنان خود خطاب به قومندان نظامی امريکا در عراق گفت که ايالات متحده نمی تواند اين جنگ را در حالی ادامه دهد که دورنمايی برای پايان آن وجود نـدارد و زمـان آن فـرا رسـيده کـه نيروهای امريکايی را به کشور بازگرداند.

قرار است سناتور هيلاری کلينتن و سناتور باراک اوباما نيز طی سخنانی مخالفت صريح و آشکار خود را با ايـن سياسـت هـای نظامی اعلان کنند.

جنرال ديويد پتريوس ديروز، سه شـنبه ۱۱ سـپتمبر بـار ديگـر در جمـع سـناتورهای دموکرات و جمهوری خواه پافشاری کرد که افزايش نيروهای امريکايی در عـراق بـرای مقابله با خشونت ها، باعث کاهش خشـونت ها شده است.

دولت عراق از اظهـارات قومنـدان نظـامی امريکا در عراق استقبال کرده و گفته اسـت که در آينده نزديک، نياز کمتری به نيروهای امريکايی برای عمليات نظامی وجود خواهد داشت. پيش از اين هوشيار زيبـاری، وزيـر خارجۀ عراق، در واکنش نسبت به گـزارش قومندان نيروهای امريکايی، گفته بـود کـه استراتيژی جديد دولت ايالات متحده شامل افزايش شمار نيروهای نظامی به منظـور کمک به خاتمه دادن به نا امنی در بخش های حساس عراق نتايج ملموسی در پی داشته است. آقای زيباری در مصاحبه بـا بی بی سی اظهار داشـت کـه در نتيجـۀ اجرای اين سياسـت، امنيـت در عـراق بهبود قابل توجه يافته هرچند، به گفتـه وی، پيشرفت در زمينۀ سياسـی کنـدتر بوده است.

پيش از اين نيز نخست وزير عراق گفتـه بود که شرايط امنيتی در اين کشور رو به پيشرفت است و سياست جديد امريکـا در اين زمينه موثر بوده است.

در ماه جولای سال جاری ميلادی، جورج بوش، رئـيس جمهـور امريکـا، تصـميم گرفت به منظور خاتمه دادن به نـا امنـی در پايتخت عـراق و منـاطق اطـراف آن واحدهايی متشکل از حدود سـی هـزار نظامی را به اين کشور اعزام کند.

با اعزام اين نيروها، که بـه تـدريج وارد عراق شدند، شمار نظاميان امريکايی در اين کشور به حـدود يکصـد و شصـت و هشت هزار نفر رسيده است. که گـزارش خـود را بـدون نظـارت دفتـر رئـيس جمهوری و وزارت دفاع تهيه کرده است.

انفجار در خط ...

ايران و ترکيـه در سـال ۱۹۹۶ مـيلادی قـراردادی ۲۵ سـاله بـرای صـدور گـاز طبيعی ايران به ترکيه را امضا کردند و از سال ۲۰۰۱ صادرات گاز ايران بـه ترکيـه آغاز شده است.

در چند سال گذشـته بارهـا عـلاوه بـر انفجارهای که درين خـط لولـه صـورت گرفته ، صادرات گاز به ترکيه بـه دلـيل آفت های طبيعی ازجمله سردی هـوا در زمستان قطع شده است.

به تازه گـی دو کشـور ايـران و ترکيـه موافقتنامۀ همکاری در زمينۀ گاز امضـا کرده اند که بر اساس آن ايـران سـالانه ۳۵ ميليارد متر مکعـب گـاز خـود را از طريق ترکيه به اروپا صادر می کند.

در قبال اجـازۀ ترانزيـت گـاز از خـاک ترکيه، ايران بـدون برگـزاری مناقصـه، توسعۀ سه فاز ۲۲، ۲۳ و ۲۴ ميدان گازی پارس جنوبی را به ترکيه واگـذار کـرده است.

قـرار اسـت ۲۰ درصـد از گـاز تولیـدی فازهای ۲۲ تا ۲۴ به ترکيه فروخته شود.

دویدن سبب ...

فعالیت رابه گرم کردن بدن اختصاص دهید . برای این کار از حرکات نرمشی و کششی استفاده کنید .

۲- افزایش بافت استخوانی : به مدت ۳۰ دقیقه آرام بدوید تا - تعادل بین ساخت و تخریب استخوان حفظ شود (زیرا استخوانبندی انسان، پیوسته تحت تاثیر عمل سلولهایی است که بافت استخو انی را مستحکم یا تخریب می کند.)

- وزن مخصوص (تراکم)بافت استخوانی از ۳۰ تا۴۰ در صد نسبت به افرادی که نمی دوند افزایش یابد .

- مواد لازم بافت های استخوانی از خون جذب گردد تا از پوکی استخوان به خصوص در سنین بالا جلوگیری به عمل آید .در روزهای اول می توانید راه رفتن و دویدن را به تناوب انجام دهید، اما کم کم باید بر میزان دویدن بیفزاید.

۳- افزایش طول عمر : سه بار در هفته بدوید تا - با یک برنامهٔ منظم (دویدن آرام و طولانی) احساس لذت کنید و عمر خود را افزایش دهید. حتی فردی که در سن ۸۰ سالگی به طور منظم به ورزش (پیاده روی) بپردازد، بیش از دو سال نسبت به شخصی که ورزش نکرده است بابه ندرت ورزش می کند ، به عمرش افزوده می گردد.

توجه : اگر سن شما زیر ۶۰ سال است و قلب سالم دارید، بدوید برای سنین بالاتر از ۶۰ سال، پیاده روی بهتر است.

۴- غلبه بر افسرده گی: باتمرین منظم دویدن آرام و طولانی

- بر ضعف اعصاب خود فایق شوید و حالت طبیعی سر شار از نشاط و شادابی را بدست آورید.

- انسان جدیدی می شوید که نه خستگی را می شناسید و نه اضطراب، به آرامی و باحوصله بدوید وسعی کنید تعداد ضربان قلب شمابیش از حد بالانرود . اگر بتوانید در حین دویدن به راحتی صحبت کنید، سرعت دویدن شمامناسب است .

۵- تقویت سیستم تنفسی :

- به نرمی و آرامی بدوید تاحجم تنفسی شش هایتان افزایش یابد. عضله های تنفسی به دلیل کاهش تعداد حرکات ششی در دقیقه، کار کمتری انجام می دهد. غالباً افراد مبتدی هنگام دویدن در پهلوی خود احساس درد می کنند . علت این امر عدم آماده گی دستگاه تنفسی است. با کم کردن شدت تمرین ، درد بر طرف می شود . بنابر این جای نگرانی نیست. به زودی به تمرین عادت می کنید و دیگر دردی احساس نخواهید کرد . هنگام ورزش هر مقدار که لازم است هوا بگیرید. ابتدا از بینی و اگر کافی نبود از دهان هم هوا بگیرید .

۶- بهبود عمل سیستم هاضمه : با این نوع دویدن (دویدن آرام و طولانی) هاضمه آسانتر و اشتها بیشتر می شود. یک دونده غذای بیشتری را در مقایسه با کسی که فعالیت دویدن را ندارد مصرف می کند، زیرا بدن او مواد غذایی را بطور کامل جذب می کند .

به افرادی که دچار ناراحتی قبضیت هستند، به خصوص خانمها توصیه می گردد که با یک برنامهٔ منظم دویدن آرام و طولانی، خود را از این ناراحتی نجات دهند .

توجه : حد اقل دو ساعت پس از خوردن غذا اقدام به دویدن کنید و هرگز با شکم

پر ندوید.

۷- تقویت قلب: برای تقویت و بهبود کار سیستم قلبی، عروقی، دویدن آرام و طولانی توصیه می شود، زیرا با این دویدن: ضربان قلب شما آهسته و قوی می گردد. قلب باید بتواند به مدت طولانی و بدون خستگی به کار خود ادامه دهد. میزان ضربان قلب بعد از دویدن به سرعت به حالت اولیهٔ خود بر می گردد، چون قلب شما کار بیشتری را با خستگی کمتر انجام می دهد. تجمع چربی در قلب کاهش پیدا کرده و از حمله قلبی جلو گیری می شود. فشار خون پایین می آید و اکسیجن گیری از خون بهتر انجام می گیرد.

توجه: در صورت بروز درد در سینه یاکتف و بازوی چپ، تمرین را متوقف کنید. اگر درد بر طرف شد ، نشانه شدت زیاد تمرین بوده است و اگر درد بر طرف نشد ، باید به داکتر متخصص قلب مراجعه کنید.

۸- خواب راحت و عمیق : با یک دویدن آرام و لذت بخش، می توانید عضله هایی راکه بعد از یک روز فعالیت تحت فشارهای کار روزانه قرار می گیرد، شب ها در وضعیت استراحت و آرامش قرار دهید. عمق خواب هر کس متناسب بامیزان انرژی مصرف شده او در طول روز است . بنابر این هر چه بیشتر

تمرین کنید، خواب عمیق تری خواهید داشت. برای رفع خستگی جسمانی حاصل از کار زیاد، با دوش آرام و طولانی احساس آرامش خواهید نمود. همچنین دردهای جزیی را که مانعی برای خواب خوش شبانه است، بر طرف خواهید ساخت.

توجه: هر وقت فرصت داشتید بدوید و برای دویدن از بوت و جوراب مناسب استفاده کنید.

۹- تنظیم فشار خون : دویدن آرام و طولانی موجب اتساع عروق داخل عضله ها و زیر پوست شده و در عین حال باعث کاهش مقاومت عروق و در نتیجه کاهش فشار جریان خون می گردد. اگر برنامهٔ دویدن و یا پیاده روی خود را به صورت منظم دنبال کنید، بهبود کار این سیستم به طور دایم ادامه پیدا خواهد کرد. حتی در زمان استراحت، فشار یک دونده تقریباً یک درجه پایین تر از یک فرد کم تحرک است .

توجه: هنگام دویدن لباس مناسب و سبک بپوشید و هیچ وقت از لباس های نایلونی (بادگیر) استفاده نکنید.

۱۰- کاهش چربی خون تا حد طبیعی : چربی های اصلی خون شامل کلسترول و تری گلیسرید هست که آنها احتمال بروز امراض قلبی، عروقی را افزایش می دهد. با دوش آرام و طولانی می توانید تری گلیسرید و کلسترول بیش از حد خون راکاهش داده و مقدار آن رادر حد طبیعی نگه دارید.

اگر تمرین ها دویدن خود را متوقف سازید، نتایج حاصل از آن زود گذر خواهد بود.

توجه: در مسیر های مناسب بدوید و طول مسیر را چنانچه مقدور باشد محاسبه کنید.

۱۱- بهبود گردش خون در ساق پا: هنگامی که می ایستیم ، خون باید از پایین به بالابر خلاف جاذبهٔ زمین در ساق پا گردش کند. برای این کار دو عامل مطرح می شود: ۱- ارتعاش لایهٔ قابل ارتجاع که در کف کفش به شکل یک اسفنج عمل می کند. لذا، حفظ شکل ظاهری کف پا در کارآیی بیشتر نقش مهمی دارد (پای صاف نسبت به پای معمولی کارآیی کمتری دارد).

۱۲- انقباض عضله ها ساق پا: راه رفتن و دویدن باعث انقباض عضله ها ساق پامی شود و جریان خون راباشدت بیشتری به طرف قلب هدایت می کند .

۱۳- کاهش اضافهٔ وزن : اگر در هر هفته سه بار و هر بار به مدت ۳۰ دقیقه اقدام به دویدن آرام و طولانی نمایید می توانید وزن خود را کم کنید. به هیچ وجه در فکر چاقی ناخواسته خود نباشید. در این مدت مقدار مصرف غذای شما نه تنها کم نخواهد شد، بلکه اشتهای بیشتری به خوردن پیدا خواهید کرد. رژیم غذایی بدون ورزش محکوم به شکست است. پس برای بر خوردار شدن از برنامهٔ موثر کاهش وزن، تصمیم جدی و تمرین منظم دویدن های آرام و طو لانی راپیش بگیرید.

توجه : پس از پایان مسیر، بلافاصله ننشینید و یا زیر دوش نروید. با قدری راه رفتن، بدن را به حالت اول باز گردانید.

به نکات زیر با دقت عمل کنید

۱- بدن خود را گرم کنید : قبل از تمرین به مدت ۵ دقیقه با تمرین های کششی بدن تان را گرم کنید .

۲- به آرامی بدوید: پس از گرم نمودن شروع به دویدن آرام نمایید . میزان دویدن به ترتیب از هفتهٔ اول ۱۰ ، ۱۵ ، ۲۰ ، ۲۵ ، و ۳۰ دقیقه تعیین شده است.

۳- به حالت اولیه بر گردید: بلافاصله بعد از اتمام دویدن، به مدت ۵ دقیقه با راه رفتن معمولی تمرین خود را ادامه دهید تا فشارخون و حرارت بدن تان به حالت اولیه خود باز گشته و تمرین لذت بخش تر گردد.

توجه : هر زمان که احساس کردید، دویدن برای تان مشکل است آنرا به راه رفتن تبدیل کنید و در صورت بهبود مجدداً بدوید. شکل صحیح بدن را هنگام دو ش آرام و طولانی به این ترتیب حفظ کنید.

- وزن خود را از کوری پا به پنجه منتقل نمایید.

- در هنگام دویدن با صاف نگه داشتن تنه بدن را کمی به طرف جلو متمایل کنید.

- هیچ نوع گرفته گی در عضله ها ی گردن، تنه، دستها، به خصوص شانه ایجاد نکنید و بدن را کاملاً در حالت آزاد نگه دارید.

- در هنگام دویدن به طور مستقیم حرکت کرده و تاحدود فاصله ۵ تا۱۰ متری خویش نگاه دارید.

توصیه های برای دویدن آرام و طولانی

۱- در هفتهٔ ۳ بار و هر بار۳۰ دقیقه بر حسب زمان فراغت خود بدوید.

۲- از استعمال دخانیات بپرهیزید و در صورتی که مصرف روزانه سگرت شما بالا است ، به مرور از مقدار آن کاسته و سعی کنید حد اقل یک ساعت قبل و شما بالا است ، به مرور از مقدار آن کاسته و سعی کنید حد اقل یک ساعت قبل و بعد از تمرین سگرت نکشید.

۳- تا آنجا بدوید که احساس درد ننمایید. درد، راه طبیعی بیان این نکته است که فشار بیش از حد است.

دهید که از آلوده گی هوا به دور باشد.

۵- هنگام دویدن سعی کنید حتی المقدور، هوا را از راه بینی گرفته و از دهان خارج کنید.

۶- با دوستان خود قرار بگذارید و تمرین دویدن را به صورت دسته جمعی انجام دهید.

۷- چنانچه ثمرات دویدن آرام و طو لانی را تجربه کردید، برای دیگران هم بیان کنید تا همراهان بیشتری برای دویدن داشته باشید.

شرایط خصومت آمیز ...

از هم جدا شوند و آزادی های رفت و آمد آنها محدود گردد.

گذشته از این با ایجاد خط دیورند، توده بزرگی از مردم هم نژاد، همزبان و هم فرهنگ از هم جدا گردیدند.

تشنج در روابط افغانستان و پاکستان حرف تازه یی نیست. این معضله از آوان به میان آمدن پاکستان منحیث کشور مسلمان به وجود آمده است اما این تشنج نظر به شرایط سیاسی منطقه و جهان تا کنون اشکال مختلف و گوناگونی را به خود گرفته است. معضلهٔ دیورند به عنوان یکی از بزرگترین و اساسی ترین موجبات تشنج در روابط افغانستان و پاکستان چهره نمایی کرده و می کند.

البته وجودسایر اختلاف ها بین دو کشور فرعی بوده و زادهٔ اختلاف اصلی و اساسی می باشد، بر بنیاد اختلاف های موجوده، روابط بین دو کشور بطور مستمر تیره و تاریک بوده که اکنون در آسمان هر دو کشور ابر های سیاه سوء تفاهم ها و عدم اعتمادها حاکمیت می راند.

از حامد کرزی، پرویز مشرف و از تمام نهاد های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی هردو کشور افغانستان و پاکستان احترامانه تقاضا می نماییم که به ندای تامین صلح و آشتی میان مردم افغانستان و پاکستان گوش دهند آنرا محترم شمرده و دُر راه تحقق این آرمان مقدس تلاش نمایند.

ما مردم افغانستان برای تمام کشور های همسایه از جمله برای پاکستان آرزومند صلح و خوشبختی هستیم. ما امیدوار هستیم که رهبران سیاسی و دولتی هر دو کشور منافع علیای هر دو کشور را در نظر گیرند، تا باشد که مردمان صلح دوست افغانستان و پاکستان برای همیش از شر و بلای خشونت و جنگ رهایی یابند و در شرایط صلح و همبستگی متوازن حقوقی و حسن همجواری و همسایه گی نیک، در فضای امن و آرامش زنده گی آبرومندانهٔ خود سپری نمایند. استمرار شرایط خصومت آمیز بین افغانستان و پاکستان به نفع هیچ یک ازطرفین نیست و مردم هر دو کشور علاقه دارند که با داشتن روابط برادرانه و حسن همجواری با هم زنده گی کنند تا باشد که این روابط دوستانهٔ سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی بین هر دو کشور به اوج خود رسیده و ابدی گردد.

این وظیفهٔ شما رهبران هر دو کشور، افغانستان و پاکستان است که چنین شرایط را با حل اختلاف های فرعی و کنار زدن اختلاف ها ی اصلی، مساعد سازید.

National Independent Newspaper
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Fazal Rahman Oriya
Mobile: 0798208399
Collector: Khadam Ahmad
Pashto Editor: Suhrab Dedar
Journalists: S.salar, Gh.S.Najeme & whaidullah shams
Mobile: 077 44 08 508, 0799 43 65 53, 077 86 52 083
Composer: Breshkay Hanifi
Designer: Rahmat Nabi
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char

خبرنگاران :
سیدالرحمن سالار – 077 440 8507
غلام سعید نجیمی – 0799 43 65 53
وحیدالله شمس – 077 865 2083
کمپوز: برشکی حنیفی
دیزاین: رحمت نبی
آدرس : دهمزنگ، عقب بریکوت، سرک اول کارته چهار.

روزنامهٔ ملی آزاد
مرکز نشراتی افغان
موسس و صاحب امتیاز:
حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: فضل الرحمن اوریا
موبایل :99 83 20 0798
مهتمم: خادم احمد
موبایل: 05 62 59 0700
ادیتور پشتو: سهراب دیدار

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۳) افغانی
سالانه: ۱۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۶۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۲۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۲۰ دالر امریکایی

ارادهٔ در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خود شان مربوط است

د دولت او طالبانو سره ...

جګړه د حل لاره نه ده

پ. قاضي صيب! لکه څنګه چې تاسو ته معلومه ده چې طالبانو له دولت سره خبرو اترو ته خپل چمتووالی څرګند کړی، تاسو د يو کارپوه او سياسي شخصيت په توګه دغه چمتو والی څه ډول ارزيابي کوی؟

څ. زما په نظر جنګ د حل لاره نه ده او د طالبانو دغه کار چې له دولت سره يې خبرو ته خپل چمتوالی څرګند کړی ستايم او د

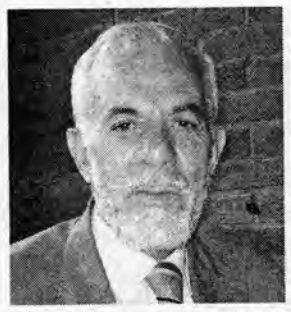

پوهنوال ګل رحمن قاضي

افغانستان د روان کړکيچ د حل لاره به يوازې او يوازې خبرې او روغه جوړه وي.

خو دغه خبرې بايد يو لړ شرايط ولري، چې دغه شرايط د خبرو د برياوو شرطونه دي.

۱- په دغه خبرو کې بايد دواړه لوري ډير سپيځلي او صادقانه وي او د افغانستان د عامو ګټو له پاره دولت او طالبان دواړه بايد کار وکړي او د خاص حاکميت او چوکۍ ساتلو له پاره کار ونه کړي.

کيدای شي دغه خبرې په لومړي ځل په ځينو جزياتو يا وړو مسايلو موافقې ته و نه رسيږي، خو د جزياتو موافقې ډيرې مهمې نه وي او نبايي په راتلونکو کې سره موافق شي.

دواړه لوري د دغه ملک بچيان دي ددې ملک له هوا، ځمکې او خاورې څخه يې ګټه پورته کړی، دلته لوی شوي او دلته اوسيدلي دي.

پ. استاده! تاسو پر دولت په ځانګړې ډول ولسمشر باندې څومره باوري يې، چې د سولې په دغه وړاندیز به ولاړ پاتې شي؟ او په دې برخه کې به داخلي او بهرنيو فشارونو ته غاړه کښيږدي؟

څ. زه په دې باور يم، چې دواړه لوري يغني دولت او طالبان په دې پوهيږي چې د افغانستان ستونزې يوازې افغانان حل کولای شي او هغه اور چې په افغانستان کې بل شوی يوازې افغانان په کې سوځي او دا به ډيره د شرم خبره وي، چې دولت يا طالبان په دې برخه کې د بهرنيو غوښتنو ته سرتيټ کړي.

پ. لکه څنګه چې تاسو ته څرګنده ده د افغانستان په دولتي چوکاټ کې د بيلابيلو نظريو او بيلابيلو ډلو کسان سره راټول شوي، ايا دغه ډلې او ګوندونه به له طالبانو سره دخبرو د وړاندیز په اړه کوم منفي عکس العمل و نه ښيي؟

څ. ملت په واقعيتونو پوهيږي او ددغه ډلو منفي عکس العمل به کوم ځانګړی او ستر اغيز و نه لري.

پ. که چيرې دولت او طالبان د خبرو پر ميز سره راټول شي نو دا کار به ددې سبب شي چې طالبان د يو سياسي اپوزيسيون په توګه وپيژندل شي؟

څ. د افغانستان خلکو ته او د افغانستان دولت ته او دغه راز طالبانو ته به دغه خبرې تر دې ډيرې زياتې ګټې ولري، چې طالبان د يو اپوزيسيون په توګه پيژندل کيږي.

افغان اولس د سولې پيروي کوي

استاد يار محمد يزال

د ادبياتو پوهنځي د پښتو څانګې استاد يارمحمد يزال خپل نظر داسې څرګندوي:

۱- دا چې افغانستان په سختو مشکلاتو کې قرار لري او په هيواد کې ورځ په ورځ غلاوې، ترور، سړې تښتونه زياتيږي او اوس چې طالبان حاضر شوي دي د افغانستان له حکومت سره خبرې وکړي دا ډيره ښه خبره ده ځکه له يوې خوا به په هيواد کې به امنيت راشي او له بلې خوا به هغه کسان چې له دواړو خواوو څخه وژل کيږي د افغانستان د جوړتيا لپاره کار وکړي.

ده ددې خبرې په خواب کې چې ايا د افغانستان په حکومت کې به کوم تغيير راشي دی وايي هغه وخت چې دغه دواړه خواوې خپل شرايط وړاندې کړي او وورسته پر هغه موافقه وشي نو طبعي خبره ده چې د حکومت په اداري جوړښت او تشکيل کې به پوره بدلون راشي. ځکه کله چې طالبان په حکومت کې ونډه اخلي نو هغوی د حکومت چوکات ته شاملیږي او هرې خوا ته په مساويانه ډول چوکې رسيږي.

دا چې په حکومت کې به له شاملو ډلو کومه ډله به دهغې مخالفت و نه کړي وايي چې کوم وخت طالبان او د افغانستان حکومت په خپلو کې جوړ جاړی وکړي په دې کې دغه مخالفې ډلې هيڅ مطرح کيږي نه او څه نشي کولې ځکه د افغانستان ټول ولس د سولې پيروي کوي. دا چې طالبان په هيواد کې د يوه قوت په ډول رامنځته شويدي که چيرې طالبانو ته په حکومت کې ځای ورنکړل شي نو په افغانستان کې سوله نه شي راتلای نو دا چې په حکومت کې ځينې ډلې مخالفت کوي دا نه مطرح کيږي او نه څه کولای شي.

خلک په امن کې ژوند غواړي

د ژورنالیزم د پوهنځي رییس استاد وحید غروال:

ستاسو حضور ته په لنډ ډول عرض کوم چې دافغانستان اولس له اوږدې جنګ څخه ډير زيان ليدلی دی او هغه پخپل وجود سره احساس کړيدی. همغه اوس د يوه عيني واقعيت په ډول په هيواد کې جګړه وجود لري خلکو حال، ناموس او سر په امن کې نه دی، خلکو چې له ډير و کلو راهيسې د يوې سولې انتظار کولو او دا آرزويې وه چې په امن او سوله کې ژوند وکړي، زما په اند هر قدم چې د سولې او امنيت د تينګښت له پاره اخيستل کيږي زه يې مثبت ګڼم او هر هغه تصميم او قدم چې د سولې د تينګښت له پاره وي يوه پرځای خبره ده.

د ده ددې پوښتنې په خواب کې چې د حکومت په تشکيل کې به کوم تغييرات راشي، داسې وويل دا واقعي خبره ده ځکه چې دواړه ډلې موافقې او جوړ جاړې ته سره ورسيږي د دواړو ډلو د ارزو مطابق تغييرات په کابينه کې رامنځته ته شي کله چې مونږ له جوړ جاړې او تفاهم څخه خبرې کوو همدغه خبرې دې چې مونږ ته امنيت او سوله راولي نو طبعي ده چې په حکومت کې به تغيير راځي.

دا چې ددوی په راتګ سره به په حکومت کې کومه ځانګړې ډله ددوی مخالفت و نکړي ويې ويل.

شايد په دې لاره کې مخالفتونه هم وجود ولري، ځکه فکر کوم. په طالبانو کې به هم مخالفت وي ځکه ځينې نه غواړي چې په افغانستان کې سوله رامنځته شي.

ده په اړه اړه چې متحده ملي جبهه به ددوی مخالفت و نکړي خپل نظر داسې څرګند کړ زه تر اوسه له دې څخه دقيق خبر نه لرم اوهغو هم تر اوسه پورې په دې هلکه خپل نظر نه دی څرګند کړی.

اولاد این کشور تشنهٔ صلح واقعی اند

استاد پوهنیار جاویده

امروز کشور روز های دشواری را سپری می کند و درگیر چالش های نا هنجار سیاسی و اقتصادیست و بی گمان دامنهٔ جنگ و نا امنی نیز نسبت به گذشته گسترده تر شده و این مساله مردم کشور را نه تنها خسته ساخته بلکه امید شانرا نسبت به آینده به یاس مبدل کرده است اما در عوض بیگانه گان از حالت موجود در کشور سود نهایی برده اند.

موجودیت نیرو های خارجی در کشور از یکطرف و افزایش تنش ها و زد و خورد ها میان طالبان و قوت های ناتو و آیساف و کشته شدن افراد بیگناه از جانب دیگر زنده گی آرام مردم را بر هم زده است و اما اینکه امروز طالبان جهت تامین صلح و ختم جنگ خواهان مذاکره با مقامات دولتی اند فکر می کنم یک گام مثبت به سوی تامین صلح واقعی است. چون مردم دیگر از جنگ و از ریختن خون جوانان شان به ستوه آمده اند و اما با تامین صلح زمینهٔ بازسازی مهیا شده مهاجران کشور با بازگشت شان در کشور به دورهٔ ذلت وخواری خویش پایان می دهند.زمینه کار برای مردم ایجاد می شود وطن به سوی عمران و شکوفایی می رود و فقط همهٔ مسایل در پرتو تامین و استقرار صلح در کشور می تواند جامهٔ عمل بپوشد.

مردم نیز بیطرفانه انتظار تامین صلح را در سراسر کشور دارند و خواهان نتیجه مثبت مذاکرات دولت با طالبان با در نظر داشت حفظ منافع ملی شان می باشد. چون مردم دیگر از جنگ خسته شده اند بخصوص آنعده از هموطنان ما که در کشور های دیگر مهاجر اند از غربت و بی وطنی رنج می برند، از سوی دیگز اولاد این کشور نیز تشنهٔ صلح واقعی اند تا بتوانند در فضای آرام کشور به ادامهٔ تحصیل بپردازند.

قطع جنگ و تأمین صلح آرزوی دیرینه مردم کشور است. به گفتهٔ بزرگان هیچگاه نمی توان خون را با خون شست. اکنون که چنین زمینه یی برای دولت و طالبان مهیا شده است امیدواریم کهٔ نتیجه آن بتواند زخم و دردهای دیرینهٔ این وطن را التیام بخشد و منجر به استقرار صلح گردد و این در صورتی امکان پذیر است که هر دو خواست هایشان را با خواست های ملت رنجدیدهٔ کشور همگون سازندٔ و مخالفت ها را کنار بگذارند و به منافع ملی و و طنی بیندیشند.

بی امنیتی مدهش ...

در شهر هرات افزایش یافته و مسوولان امنیتی شهر، در این زمینه ضعیف عمل کرده اند".

آقای آتمی "عدم قاطعیت" دولت در برابر مجرمان را باعث ادامه و افزایش نا امنی در ولایت هرات خواند.

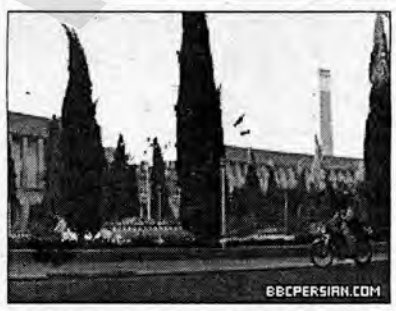

فرار سرمایه داران

یک نهاد اجتماعی بنام "شورای اسلامی شهر هرات" که از سازمان دهنده گان گردهمایی اعتراض آمیز روز دوشنبه بود، پیشتر در اطلاعیه یی، مردم را به "اظهار نفرت نسبت به اوضاع نابسامان امنیتی" هرات فراخوانده بود.

در این اطلاعیه آمده است: "امروز مشاهده می شود که دامنهٔ نا امنی گسترش می یابد، دزدی، قتل، اختطاف، جنگ های رویارویی خشونتبار قومی و غیره، زمینه ساز فرار سرمایه داران، تعطیلی پروژه های انکشافی (عمرانی) شده است".

نگرانی گسترده از افزایش نا امنی ها در هرات و به تعقیب آن، فرار سرمایه داران از این شهر صنعتی و تجارتی درحال ازدیاد است.

'هرات دیگر امن نیست'، این جمله در این اواخر زبانزد مردم این شهر شده است. شهری که در گذشته نه چندان دور، جز امن ترین منطقه های کشور محسوب می شد.

در یکی - دو سال اخیر، این شهر تجارتی و صنعتی کشور، اعتبار پیشین خود را از دست داده است. قتل ها و ترورهای پیاپی، سرقت های مسلحانه و اختطاف ها ، نگرانی مردم را روز به روز بیشتر کرده است، تا جایی که کسانی که به خاطر امن بودن هرات از گوشهٔ و کنار کشور به این شهر آمده بودند، اکنون کم کم به فکر ترک آن هستند.

سه - چهار سال پیش، پارکها و تفریحگاه های داخل و حتی خارج از شهر هرات، تا قسمتی از شب، میزبان گروه گروه از خانواده ها بود که با خیال راحت و با استفاده از فضای امن موجود، تا نیمه های شب را به تفریح در این اماکن می گذاردند. اما اکنون، با تاریک شدن هوا، کمتر کسی جرأت می کند حتی پا از در خانه اش بیرون بگذارد.

سرقت های مسلحانه به اندازه یی زیاد شده که کمتر خانواده یی، شب را با خیال راحت سر به بالین می گذارد.

گفته می شود عده یی از مردم مجبور شده اند با جمع آوری پول "چوکی دار" یا نگهبان شبانه برای کوچه ها و محله های خود استخدام کنند.

جای تعجب است که اکنون و با مجهز شدن پولیس و نیروهای امنیتی، مردم مجبور به روی آوردن به روش های پیشین تامین امنیت خود هستند.

پولیس کجاست؟

مرکز پولیس هرات هر گاهی خبر از دستگیری شماری از سارقان می دهد. ولی این سارقان بیشتر کسانی هستند که یا در سرقت وسایط نقلیه دست داشته اند و یا از مغازه ها دزدی کرده اند، بنابراین، مردم کمتر شاهد انتشار خبری از دستگیری دزدان مسلح و باندهای سرقت مسلحانه بوده اند.

برخی از مردم هم معتقدند که شماری از افراد پولیس، ممکن است در اینگونه حوادث دست داشته باشند.

غلام سرور که خود شاهد اختطاف یک تاجردرین شهر بوده، می گوید موتری که این تاجر را اختطاف کرد، یک جیپ مربوط به پولیس بوده و افراد اختطاف کننده نیز لباس پولیس را به تن داشتند.

اما مسئوول دفتر افکار عامهٔ پولیس هرات می گوید شکایت های زیادی در مورد دست داشتن یکی از افسران سابق پولیس در اختطاف ها و قتل ها، به آنان رسیده است ولی زمانی که آنان برای دستگیری وی اقدام نمودند او با تعدادی از افراد خود متواری شده و بجای نامعلومی فرار کرده است .

نثار احمد پیکار مدیر مبارزه با جرایم جنایی پولیس هم، نگرانی های مردم از وضعیت امنیتی را ناشی از شایعه براکنی های خود مردم می داند.

آقای پیکار می گوید شمار افراد پولیس در مقایسه با جمعیت دو میلیونی هرات کم است، و این مساله، به گفته او بر وضعیت امنیتی تاثیر دارد.

این ادعا درحالی مطرح می شود که در گذشته، شمار افراد پولیس به مراتب کمتر از شمار فعلی بود و پولیس آموزش دیدهٔ ملی هم، در هرات مستقر نشده بود. با این حال واضح است که نگرانی مردم نسبت به اوضاع امنیتی در هرات تاثیر مستقیم بر

دیگر ساحه های زنده گی شان گذاشته است. فعالیت های اقتصادی در هرات، مانند گذشته رونق ندارد. در گذشته بیشتر پارک های تفریحی هرات از طرف شب مملو از مردم بود ولی حالا کمتر کسی شوق رفتن به این پارک ها را دارد.

به گفتهٔ کارشناسان، عدم هماهنگی بین ارگانهای امنیتی در امر ایجاد ثبات در هرات باعث افزایش نا امنی در این شهر شده است. در حالیکه در گذشته یکی از دلایل ثبات در هرات، هماهنگی و همکاری بین همه ارگانهای امنیتی بود .